

27.10.2015

Kokous: 57th Meeting of the EFSA Advisory Forum/ 24th Meeting with Focal Point network
Paikka: Centro Congressi Stella Polare, Milano (Italia)
Aika: 13.10.2015
Osallistujat: Matti Aho ja Kirsi-Maarit Siekkinen, Evira

Advisory Forumin (AF) ja Focal Pointtien (FP) ensimmäinen yhteiskokous järjestettiin Milanossa ennen EFSA:n tiedekokousta. Kokouksen puheenjohtajana toimivat Bernhard Url ja Stef Bronzwaer EFSA:sta. Kokouksesta poissa olivat: EL, IS, LT ja RO. Uusia jäseniä kokoukseen osallistui BG:stä ja IT:stä. Kokouksen aluksi kunnioitimme äkillisesti menehtyneen Aija Melngailen (LV AF -varajäsen ja FP) muistoa. Varsinainen kokousagenda koostui kolmesta pääteemasta: AF:n tavanomaisista kokousrutiineista, strategisista asioista ja yhteisaktiviteeteista.

EFSA:n Stef Bronzwaer kertoi **EFSA:n rahoituksista vuodelle 2016 (apurahat ja hankintasopimukset)**. Suunnitelma rahoituksista (*EFSA's draft 2016 Work Programme for grants and procurement in science*) on ollut viimeksi EFSA:n tiedekomitean, kolmen EU -viraston (ECDC, EMA, ECHA) ja AF:n kommentoitavana. AF:n kautta kommentteja/ehdotuksia suunnitelmaluonnokseen jättivät BE, DK ja DE. Luonnoksen mukaan noin 60 % EFSA:n tähän varaamasta rahoituksesta kohdennetaan hankintasopimukseen, loput (noin 40 %) avataan EFSA:n yhteistyöorganisaatioille (art.36 listalaisille) ”korvamerkittynä” apurahahakuina.

EFSA:n kerrottiin saaneen 11.11.2014–30.4.2015 avoinna olleeseen temaattiseen apurahahakuun (*New approaches in identifying and characterising microbiological and chemical hazards*) liittyvät hakemusten arvioinnit valmiiksi. EFSA sai kaikkiaan 6 hakemusta, joissa hakijoina oli 34 organisaatiota viidestätoista eri maasta. FI:n koordinoima konsortio (HY vetovastuussa) sai toisen hankkeen ohella rahoitusta tästä uudesta 1 M € potista. Koska uusi tutkimusrahoitusinstrumentti vaikuttaa varsin onnistuneelta, on EFSA alkanut valmistella uutta laaja-aiheista temaattista apurahahakua. Uusi haku avautuu ensi vuoden alkupuolella. Lisätietoa rahoituksista tullaan jakamaan EFSA:n sivuilla ja FP:n kautta hakujen avauduttua.

Kokouksessa EFSA esitteli **jäsenmaiden päivittämät taulukot tulevista ja päättyneistä riskinarviointiaktiviteeteista** (*Forthcoming risk assessment activities*). FI oli ilmoittanut taulukkoon 7 suunnitteilla olevaa ja 3 päättyvää riskinarviointihanketta. EE, FR ja IT esittivät kokouksessa vielä täydennyksiään taulukkoon; FR (ANSES) on mm. aloittamassa 0–3 vuotiaisiin lapsiin liittyvää kokonaissaantitutkimusta (TDS), jossa on tarkoituksena arvioida lasten altistusta yli neljällesadalle kemiallisille yhdisteille. ANSES aikoo arvioida myös kadmiumin kulkeutumista maasta kasveihin. Näistä voi olla hyötyä FI/Eviran Riskinarvioinnin tutkimusyksikössä käynnissä oleviin ja mahdollisesti myös tuleviin hankkeisiin. Kokouspapereihin kuulunut 34 -sivuinen dokumentti EFSA:n toimeksisaanneista käytiin myös pääkohdiltaan läpi.

EFSA:n Shira Tabachnikoff kertoi **viestintäaktiviteeteista ja valmistumassa olevasta sanastosta** (*Glossary*), jossa esim. EFSA:n yleisesti käyttämien sanojen merkitystä avataan ymmärrettävään muotoon. Sanasto on jäsenmaiden vapaassa käytössä sen jälkeen kun EFSA on julkaissut sen sivuillaan. FI ehdotti, että sanastoon lisättäisiin vielä muutamia varsin keskeisiä riskinarviointiin liittyviä termejä, kuten ”riski”, ”riski profiili”, ”riskiviestintä” ja ”riskianalyysi”. EFSA julkaisee piakkoin myös päivitetyn version riskiviestintäohjeistostaan (*Risk Communications Guideline*).

EFSA järjestää kriisiviestintäharjoituksen 4.–5.11. 2015 Parmassa; jäsenmaiden nimeäminen asiantuntijoiden (FI: Pirkko Tuominen, Evira) ohella myös viestintätyöryhmän (AFCWG) jäsenet on kutsuttu harjoitukseen.

Dirk Detken esitteli komission organisoimaan **REFIT -ohjelmaan* liittyvän väliraportin** (*Fitness check – EFSA intermediate report*), jossa tarkasteltiin EFSA:n ”kuntoa”. Väliraportissa esitetyt havainnot ovat FI:n

työryhmäedustajan (*Anne Haikonen, MMM*) välityksellä jätettyjen kommenttien kanssa samankaltaisia. Keskusteluissa (UK, SK, ES, BE, DE) nousi esiin mm. EFSA:n tiukat riippumattomuussäännöt: mistä saadaan EFSA:lle tulevaisuudessa päteviä asiantuntijoita, joilla ei olisi yhteyksiä teollisuuteen, ja entä voitaisiinko teollisuuden keräämää aineistoa jotenkin hyödyntää.

*REFIT -ohjelmassa selvitetään, mm. onko yleinen elintarvikeasetus 178/2002 edelleen tarkoitukseensa soveltuva sekä ovatko tavoitteiden saavuttamiseksi osoitetut työkalut sopivia.

Stef Bronzwaer EFSA:sta esitteli **Tieteellisen yhteistyökartan** (*Scientific Cooperation Roadmap*) tähänastisia saavutuksia ja ensi vuoden suunnitelmia. Keskustelimme myös tiekartan toteuttamisen haasteista. Keskusteluissa FI nosti esille, että myös riskinhallinnan edustajilla (*Network of the Heads of Agencies*) saattaisi olla varteenotettavia näkökantoja EU:n yhteiseen riskinarviointiagendaan (RAA). EFSA:n pääjohtaja Bernhard Url piti ajatusta hyödyllisenä ja kertoi keskustelewansa asiasta komission kanssa. Hän kannusti kokoukseen osallistuneita käymään aiheesta keskustelua maidensa riskinhallinnan edustajien kanssa. BE nosti esille ajatuksen RAA keskustelun laajentamisesta Euroopan ulkopuolelle; esim. sillä perusteella, että Eurooppaan tuodaan ruokaa noin 200 maasta. DK ehdotti, että asiasta jatkettaisiin keskustelua AF:ssa. Lisätietoa: <http://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/mb151001-i2.pdf>

Ilias Papatryfon EFSA:sta esitteli EFSA:n johtokunnan ohjauksessa toteutetun **EFSA:n strategian 2020**. Kokouksessa FI, NL, FR, IE, DE esittelivät omia näkemyksiään strategiasta. FI nosti esiin tarpeen, jossa EFSA:n tuotoksina olisivat myös riski-hyöty ja kustannus-hyöty arvioinnit sekä lausuntoja interventiovaihtoehdoista riskinhallinnan käyttöön. EFSA kiitti keskustelijoita positiivisista palautteista, kommentteista, parannusehdotuksista ja keskusteluaiheista. EFSA on avannut strategiasta julkisen kuulemisen ja kannusti maita jättämään vielä sitä kautta mahdollisia lisäkommentteja. Kommentteja strategiaan voi lähettää 20.11.2015 asti.

Lisätietoa: <http://www.efsa.europa.eu/en/consultations/call/151008>

Stef Bronzwaer EFSA:sta kertasi AF:n roolia, taustoitti FP -verkoston syntyä ja esitti yleiskatsauksen FP:n päätehtävistä.

FPt (FR, DE, UK, NO) kertoivat esimerkkejä tehtäviensä hyvistä toteuttamismenetelmistä. FR esitteli heillä käytössä olevaa tiedonkulkuprosessia AF:n, FP:n ja EFSA:n tieteellisten verkostojen kansallisten asiantuntijoiden välillä. DE kertoi EFSA:n tieteellisten verkostojen merkitystä jäsenvaltiolle ja EFSA:lle, josta virisikin vilkas keskustelu SE:n, DE:n, BE:n, AT:n ja CY:n kesken. Pääteemana olivat lähinnä tiedonkulun haasteet kansallisella tasolla. Lääkkeeksi EFSA ehdotti kansallisia keskustelutilaisuuksia em. verkostolaisten kanssa (esimerkkinä EFSA mainitsi FI:ssä viime vuonna järjestetyn tilaisuuden). NO esitteli miten he hyödyntävät kansallisesti *Forthcoming risk assessment activities* -taulukkoa. He esim. huomioivat kansallisia riskinarviointeja miettiessään muiden maiden ja EFSA:n suunnitelmat ja jo valmistuneet arvioinnit, ennenkuin päättävät omien resurssiensa kiinnittämisestä. UK puolestaan esitteli kuinka yhteistyö toimii AF:n ja FP:n välillä, esim. kuinka he kansallisesti valmistelevat AF -kokouksiin osallistumisia.

Kokouksen lopuksi Aivars Berzins (LV AF) kertoi EFSA:n pääjohtajan vierailun Baltian maissa (EE, LV, LT, PL) poikineen **yhteistyöaiheen Afrikkalaisesta sikarutosta** (ASF), mihin liittyen EFSA isännöi ASF:n tiedonkeräyksen harmonisointiin keskittyvää työpajaa em. maiden viranomaisille ja asiantuntijoille Parmassa 23–25.11.2015.

Muut asiat

- HR ja CY kertoivat lyhyesti EFSA:n pääjohtajan Bernhard Urlin vierailuista maassaan. HR mm. kertoi pääjohtajan vierailun yhteydessä järjestetystä kaksi päiväisestä riskinarviointikonferenssista (*1st Croatian Food Safety Risk Assessment Conference*). Lisätietoa: <http://www.hah.hr/en/ostalo/konferencija/program/>
- EFSA:n Jeff Moon kertoi uusista kommunikaatiotyökaluista: AF:lla on kokeilukäytössä *Yammer*, kun taas FP:n käyttöön ollaan suunnittelemassa *Jive*ä. Syvällisempää analyysiä em. työkaluista ei kokouksessa käyty.
- LU informoi puheenjohtajuuskautensa suunnitelmista.

- EFSA kertoi uudesta käytännöstä, joka koskee maiden EU -edustustojen kautta tehtäviä virallisia nimitysehdotuksia EFSA:n yhteistyöorganisaatioiden listalle (art. 36 lista). Nimitykset toimitetaan tästä eteenpäin EFSA:lle sähköpostilla (ED.Director@efsa.europa.eu), ja ne osoitetaan edelleen EFSA:n pääjohtajalle (kopio s-postista CooperationArticle36@efsa.europa.eu). EFSA tulee informoimaan myös maiden EU -edustustoja asiasta.
- DE informoi BfR -symposiumista "*Antibiotic Resistance in Food Chain*" (2–3.11.2015 Berliini, DE). Lisätietoja: http://www.bfr.bund.de/de/veranstaltung/antibiotikaresistenz_in_der_lebensmittelkette_2015-194674.html
- EFSA järjesti kokouksen jälkeen 14–16.10.2015 tiedekonferenssin "*EFSA's 2nd Scientific Conference: Shaping the Future on Food Safety Together*". Lisätietoja: <http://www.efsaexpo2015.eu/>

Seuraavat kokoukset:

- ✓ AF: 58th 8–9.12.2015 LU
- ✓ FP: 25th 18–19.11.2015 IT (Parma)

JAKELU: Eviran jory, K. Savela, J. Husu-Kallio/MMM, B. Korpilo/MMM